

Türkbilik

TÜRKLOJİ ARAŞTIRMALARI

2011/22

Ankara <Güz> 2011

T ü r k b i l i g

TÜRKOLOJİ ARAŞTIRMALARI

ISSN : 1302-6011

Kuruluş Tarihi: 2000

Kurucusu / Founder

Prof. Dr. Dursun YILDIRIM

Sahibi / Owner / ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Doç. Dr. Bülent GÜL

YAYIN DANIŞMA KURULU / PUBLICATION BOARD OF OVERSEERS

Prof. Dr. Sema BARUTCU ÖZÖNDER [TÜRKİYE] • Prof. Dr. Chetin CUMAGULOV [KİRGİZİSTAN] • Prof. Dr. Nikolay İvanoviç EGOROV [ÇUVAŞİSTAN-RUSYA] • Prof. Dr. Ahmet Bican ERCİLASUN [TÜRKİYE] • Prof. Dr. Shimin GENG [ÇİN] • Doç. Dr. G. Gonca GÖKALP ALPASLAN [TÜRKİYE] • Doç. Dr. Bülent GÜL [TÜRKİYE] • Prof. Dr. Şakir İBRAYEV [KAZAKİSTAN] • Prof. Dr. G. JORİGT [İÇ MOĞOLİSTAN-ÇİN] • Prof. Dr. Karl REICHL [ALMANYA] • Prof. Dr. Marek STACHOWSKI [POLONYA] • Prof. Dr. Dursun YILDIRIM [TÜRKİYE]

YAYIN HAKEM KURULU / BOARD OF REFEREES

Doç. Dr. Ferruh AĞCA • Prof. Dr. Şerif AKTAŞ • Prof. Dr. İl Hakkı AKSOYAK • Prof. Dr. Mustafa ARGUNŞAH • Prof. Dr. F. Sema BARUTCU-ÖZÖNDER • Prof. Dr. Süleyman Hayri BOLAY • Prof. Dr. Nalan BÜYÜKKANTARCIOĞLU • Prof. Dr. İsmet ÇETİN • Prof. Dr. Özkul ÇOBANOĞLU • Prof. Dr. Çetin CUMAGULOV • Prof. Dr. Cem DİLÇİN • Doç. Dr. İbrahim DİLEK • Doç. Dr. Figen Güner DİLEK • Prof. Dr. Abide DOĞAN • Prof. Dr. Musa DUMAN • Prof. Dr. Ahmet Bican ERCİLASUN • Prof. Dr. Bilge ERCİLASUN • Yrd. Doç. Dr. Genç Osman GEÇER • Prof. Dr. Shimin GENG • Doç. Dr. G. Gonca GÖKALP ALPASLAN • Yrd. Doç. Dr. Faruk GÖKÇE • Prof. Dr. İsmail GÖRKEM • Doç. Dr. Bülent GÜL • Yrd. Doç. Dr. Galip GÜNER • Prof. Dr. Şakir İBRAYEV • Prof. Dr. Ayşe KIRAN • Doç. Dr. Fatma Sabiha KUTLAR • Doç. Dr. Gülay MİRZAOGLU SIVACI • Yrd. Doç. Dr. Serdar ODACI • Prof. Dr. Hasan ÖZDEMİR • Prof. Dr. Isa ÖZKAN • Prof. Dr. Nevzat ÖZKAN • Prof. Dr. Karl REICHL • Prof. Dr. Musa Yaşar SAĞLAM • Doç. Dr. Mete TAŞLİOVA • Prof. Dr. İsenbike TOGAN • Prof. Dr. Fikret TÜRKMEN • Prof. Dr. Alemdar YALÇIN • Doç. Dr. Paşa YAVUZARSLAN • Prof. Dr. Dursun YILDIRIM • Prof. Dr. Emine YILMAZ • Prof. Dr. Ayşe YÜCEL-ÇETİN •

YAYIN KURULU / EDITORIAL BOARD

Editör / Editor

Dursun YILDIRIM

Yayın Kurulu Başkanı / Chairman of Editorial Board

Bülent GÜL

Yayın Kurulu Üyeleri / Members of Editorial Board

Esra BİLGE • Gülnaz ÇETİNKAYA • Sibel HATİPOĞLU • Serdar ODACI • İsa SARI • Kadriye TÜRKAN • Haydar YALÇIN

İngilizce Editörü

Prof. Dr. Nalan BÜYÜKKANTARCIOĞLU

Kapak Tasarımı: Mehmet Fidancı

İç Tasarım: Bülent Gül

*

Türkbilig, hakemli yerel süreli yayındır.

**

Türkbilig, MLA (Modern Language Association) International Bibliography, EBSCO PUBLISHING, European Reference Index for the Humanites (ERIH) ve ULAKBİM Sosyal Bilimler Veri Tabanı (SBVT) tarafından taranmaktadır.

Türkbilig'de yayımlanan makaleler yaymcının yazılı izni olmadan tamamı veya bir kısmı herhangi bir yolla çoğaltılamaz. Yazların fikri sorumluluğu ve imlâ tercihi yazarlarına aittir. Başka kaynaklardan alınmış tablo, resim ve benzeri seylerin yazılarında kullanım sorumluluğu yazara aittir.

İLETİŞİM ADRESİ / INFORMATION ADDRESS

T ü r k b i l i g

Türkoloji Araştırmaları

H.Ü. Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü 06800 Beytepe/Ankara TÜRKİYE

web sayfası: <http://www.turkbilig.com>

e-posta: turkbilig@hacettepe.edu.tr / turkbilig@turkbilig.com

Türkbilig, 2011/22 Öncü Basımevi'nde (Sor.Müd. Yusuf AVAN; Kazımkarabekir Cad. 85/2 İskitler/ANKARA, Tel: 3843120) basılmıştır.

Ankara <Güz>2011

Türkbilig'den Merhaba,

Türkbilig dergisi bu sayısı ile, yayın hayatının 11.yılını tamamlamış bulunuyor. Elbette bu süreç oldukça yorucu olmuştur. Bilimsel yazıların sahipleri, bilimsel denetimi sağlayan değerli bilim hakemleri, derginin mutfağında karşısılıksız emeklerini esirgemeyen değerli arkadaşlarımız sayesinde bu yorucu süreç başarı ile tamamlanmıştır.

Bu süreç sonunda Üniversitemizde rektörlük makamında görev değişimi oldu. Rektörümüz Prof. Dr. Uğur Erdener görevini yeni rektörümüz Prof. Dr. Murat Tuncer'e devretti. Sayın Prof. Dr. Uğur Erdener'e Türkbilig'e verdiği destekten dolayı bir kez daha teşekkür ederiz. Yeni rektörümüz Prof. Dr. Murat Tuncer, dergimize destek vereceğini ifade etmiştir, bu nedenle de ayrıca teşekkürü borç biliyoruz.

Ülkemizde onlarca Türkoloji dergisi yayın hayatını sürdürmektedir. Biz bugüne kadar dergimizin adına uluslararası sıfatını eklememiştik. Bundan sonra da eklemeyi düşünmüyorum. Dergimizin sayılarını takip edenler, onun, uluslararası bilimsel bir dergi olduğunu görmektedirler. Uluslararası dergi olmak, adına eklenen bir sıfatla değil, kadrosunda yer alan uluslararası bilimsel ölçütler ve değerlere bağlı bilim adamlarının yazıları ve katkıları sayesinde olur.

Önümüzdeki yeni yılın herkese kutlu olmasını; güzellikler, iyilikler, sağlık ve esenlikler getirmesini diliyorum. Hoşça kalınız.

Dursun YILDIRIM
Editör

Türkbiliğ Yayın İlkeleri

- **Türkbiliğ**, yilda iki kez yayınlanır.
- **Türkbiliğ**, hakemli bir yayındır. **Türkbiliğ**'de yayınlanmak üzere gönderilen özgün makaleler, YAZI KURULU tarafından incelendikten sonra konunun uzmanı üç hakem tarafından değerlendirilir ve üç hakemin en az ikisinden olumlu rapor gelmesi halinde yayınlanır.
- **Türkbiliğ**'e gönderilen yazılar daha önce hiçbir yerde yayınlanmamış olmalıdır. Derginin yayın dili Türkçedir. Yayın ilkelerine uygun olmak koşuluyla yabancı bilim adamlarının yazıları, İngilizce, Almanca, Fransızca veya Rusça yazılmış olabilir. Ancak Türkçe-İngilizce başlık, özet ve anahtar sözcükler yazıya eklenmelidir. Yabancı dilde yazılmış yazılarla derginin hacmine göre % 30 civarında yer verilir.
- Yazilar, basılı üç kopya halinde ve disketyle birlikte gönderilmelidir. Özel çeviri yazım işaretlerinin kullanıldığı yazıarda fontlar da (PC uyumlu) diskete yüklenmelidir.
- Makalenin yazarı, adını, soyadını, görev yaptığı kurumu ve akademik unvanını tam ve açık olarak belirtmeli, kendisiyle doğrudan iletişim kurulabilecek açık adres, telefon numarası ve elektronik posta adresini vermelidir.
- Yazıların başında kısa birer Türkçe ve İngilizce özet (en çok 100 sözcük) ile Türkçe ve İngilizce anahtar sözcükler (en çok 10 sözcük) bulunmalıdır (İtalik olarak ve Times 9 punto ile yazılmalıdır).
- Yazilar, Apple Mac Word 5.1 veya MS Word Windows 95 ve üstü programla, Times 10 puntoyla ve 1,5 satır aralığıyla yazılmalıdır. Paragraf başlarında tab tuşu, paragraf aralarında enter tuşu kullanılmamalıdır.
- Metin içinde göndermeler ad ve tarih ve/veya sayfa olarak parantez içinde belirtilmelidir. Örnek: (Tanpinar 1985) veya (Tanpinar 1985: 316). Üç satıldan az alıntılar satır arasında ve tırnak içinde, üç satıldan uzun alıntılar ise satırın sağından ve solundan birer santimetre içerisinde, blok halinde, 9 puntoyla, tek satır aralığıyla verilmelidir.
- Dipnotlar sayfa altında, numaralandırılarak verilmeli ve sadece açıklamalar için kullanılmalıdır.
- Makalenin sonunda yer alacak kaynakça kitaplar (**koyu ve italicik**) ve makaleler (dergi adı **koyu**, cilt Romen rakamıyla, sayı, üst üste iki nokta, sayfa numaraları) alfabetik sırayla ve şu düzene verilmelidir:

ELÇİN, Şükrü, (1998), "Yeşil Abdal'ın Bir Şiiri", **Folkloristik: Prof. Dr. Dursun Yıldırım Armağanı**, (Ed. M. Özarslan-Ö.Çobanoğlu), Ankara: Feryal Matbaacılık, 216-231.

STOELTJE, J. Beverly, (1983), "Festival in America", **Handbook of American Folklore**, (ed R. M. Dorson.), Bloomington: Indiana University Press, 239-246.

TANPINAR, Ahmet Hamdi, (1985), **XIX. Asır Türk Edebiyatı Tarihi**, İstanbul: Çağlayan Basımevi.

ÜLKEN, Hilmi Ziya, (1952), "Milli Destan ve Folklor", **Türk Folklor Araştırmaları**, II, 33: 513-514.

WELLEK, R. ve A. WARREN, (1982), **Yazın Kuramı**, (Çeviren: Y. Salman ve S. Karantay), İstanbul: Altın Kitaplar Yayınevi.

WOOLF, Virginia, (1986), "Kitap Nasıl Okunmalı?", (Çeviren: Kemal Atakay), **Adam Sanat**, 4: 5-14.

- Bir yazarın birden fazla yayını kaynak gösterildiği takdirde yayınlar tarih sırasıyla, aynı yazarın aynı yıldaki yayınıları ise (1985a), (1985b) şeklinde harf sırasıyla verilmelidir.
- Tezlerin hangi üniversitede yapıldığı ve hangi akademik dereceye (yüksek lisans/doktora...) yönelik olduğu belirtilmelidir.
- Yukarıda belirlenen yazım koşullarına uygun olmayan yazılar değerlendirmeye **kesinlikle alınmeyecektir.**

Submission Guidelines for Türkbilig

- **Türkbilig** is published twice a year.
- **Türkbilig** is a refereed publication. After original manuscripts are examined by Executive Board, they are peer-reviewed by three referees. They are published if two of three referees send affirmative report. The authors bear the full responsibility for their articles.
- Manuscripts must be originally sent to the board, and no other places for publication or evaluation. The publication language of the issue is Turkish. In condition suited to submission guidelines of **Türkbilig**, foreign authors' manuscripts, which can be in English, German, French or Russian, are published in proportion 30% of issue. The manuscripts must have title, abstract and also keywords both Turkish-English.
- Manuscripts must be sent as three printed copies along with the disk. If any special fonts (suitable for PC) are used in manuscripts, they must be in the disk.
- The authors' names, last names and academic positions should be written. In addition, the full postal address, fax, telephone numbers and e-mail addresses of the author(s) who will check proofs and receive correspondence and offprint should also be included.
- Summaries must be in Turkish and English, should not exceed 100 words and key words may not exceed 5 (5 words for Turkish; 5 words for English) words at the beginning of the manuscripts. Latin words must be in Times 9 point and italic.
- Manuscripts must be written in Mac Word 5,1 or Ms Word Windows 95 or further versions (Pc compatible) with Times 10 point with 1,5 line spaced. Tab and enter key **must not be used** for paragraphs.
- Texts must follow in-text footnote system. In parenthesis in the text, author's name, date of publication, and page number is given. If a source is cited many times, parentheses are given instead of "ibid, idem, op. cit. etc." For example, (Tanpinar 1985) veya (Tanpinar 1985: 316). Quoted passages under three lines must given by quotation mark. If quoted passage is over three lines, they must be given 1 cm margins from left and right side of line as block with 9 point and odd line spaced.
- Additional information must be given on the same page as footnotes enumerated 1, 2, 3. Citations in them must follow the above guidelines.
- References must include only the cited sources and be given in alphabetical order. Books names must be written **bold** and *italic*. Articles must be written (name of journal is **bold**, volume in Romen number, issue number, colon and page numbers) as below:

ELÇİN, Şükrü, (1998), "Yeşil Abdal'ın Bir Şiiri", **Folkloristik: Prof. Dr. Dursun Yıldırım Armağanı**, (Ed. M. Özarslan-Ö.Çobanoğlu), Ankara: Feryal Matbaacılık, 216-231.

STOELTJE, J. Beverly, (1983), "Festival in America", **Handbook of American Folklore**, (ed R. M. Dorson,), Bloomington: Indiana University Press, 239-246.

TANPINAR, Ahmet Hamdi, (1985), **XIX. Asır Türk Edebiyatı Tarihi**, İstanbul: Çağlayan Basımevi.

ÜLKEN, Hilmi Ziya, (1952), "Milli Destan ve Folklor", **Türk Folklor Araştırmaları**, II, 33: 513-514.

WELLEK, R. ve A. WARREN, (1982), **Yazın Kuramı**, (Çeviren: Y. Salman ve S. Karantay), İstanbul: Altın Kitaplar Yayınevi.

WOOLF, Virginia, (1986), "Kitap Nasıl Okunmalıdır?", (Çeviren: Kemal Atakay), **Adam Sanat**, 4: 5-14.

- If more than one source of the same author is cited, they must be put in a chronological order from the oldest to the newest. Sources of the same years must be given letters "1985a, 1985b"
- The university and the academic degree (MA. or PH.) of academic thesis must be given.
- **Manuscripts not prepared based on the directions above will not be taken into consideration for publication in *Türkbilig*.**

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

Türkbilig'den Merhaba / iii

Yazilar / Articles

Ozan YILMAZ

Enderunlu Fazıl Divanı'nda Yahudilikle İlgili Unsurlar ve Andnâme-i Yehûdî-Beçe / *Judaic Elements in the Enderunlu Fazıl Beg's Divan and Andnâme-i Yehûdî-Beçe (Oath Verse For Young Jewish)*
1- 30

Marek STACHOWSKI

Turkish *Kav* "Tinder" / *Türkçe'deki kav Sözcüğünü*
31- 34

Galip GÜNER

Dîvânü Lugâti't-Türk'te Geçen *çepiş* 'Altı Aylık Keçi Yavrusu' Kelimesinin Yapısı Üzerine Düşünceler / *Notes on the Structure of çepiş 'six-montholdgoat' at Dîvân Lugât At-Türk*
35-42

Habibe YAZICI ERSOY

Başkurt Türkçesinde Kiplik Parçacıkları / *Modality Particles in Bashkir Turkish*
42-56

Seyfullah TÜRKMEN

Takvîm-i Tatar ma'a-Acem' Üzerine Bir Dil İncelemesi / *A Linguistic Study On Takvîm-i Tatar Ma'a-Acem*
57-66

Ferit YUSUPOV

Tatar Dili Şivelerini Sistemli-Senkron İnceleme Denemesi / *A Systemic-Synchronous Research Method Trial on the Tatar Language Dialects*
67- 78

Yılmaz ÖZKAYA

İsmail Gaspıralı'nın Kırataat-ı Türkî Adlı Eseri / *Ismail Gaspıralı and his Kiraat-ı Türkî*
79- 86

Bülent BAYRAM

Macar Türkoloji Araştırmalarında Çuvaş Folkloru / *Chuvash Folklore In the Hungarian Turkology Research*
87-120

M. Mete TAŞLIOVA

Televizyon Folkloru: Alan Araştırmasında Televizyon Tekniği ve Elektronik Turist Rehberliği / *Television Folklore: Television Technique in the Field Research and Electronic Tourist Guiding*
121-136

Musa DEMİR

Aziz Nesin'in Az Bilinen "Düğümlü Mendil" Adlı Romanı Üzerine Bir Tahsil / *An Analysis on Aziz Nesin's Little-Known Novel "Düğümlü Mendil"*
137-162

Nermin YAZICI

Halikarnas Balıkçısı'nın Yazınsal Eserlerinde Türk Kimliğine İlişkin Söylem勒 / The Turkish Identity in the Works of the Fisherman of Halicarnassus
163-170

Hafize ŞAHİN

Yahya Kemal'e Dair Bir Defter: Necdet Evliyagil'in Anıları / *A Notebook Kept for Yahya Kemal: Reminiscences of Necdet Evliyagil*
171-184